

dernatih besedah poudarja imenitni pomen današnje volitve ne le za Mariborske in štajerske, ampak za vse Slovence. Potem korakamo z godbo na čelu, katera je prišla s Slivniškimi volilci, na volišče.

Nekoliko pozneje prišli so od nasprotne strani liberalci in nemškutarski volilci, pa videlo se je precej, da jih je skoraj za tretjino manj od naših.

Komisija se je morala voliti po glasovanju, pri katerem se je pokazalo, da so imeli Slovenci 143 glasov, nasprotniki pa le 99. Izvoljeni so tedaj bili naši in je predsedoval g. dr. Vošnjak. Glasovanje se je potem mirno vršilo. Le nekaterokrat so se Slovenci smijali, ko kak od nemškutarjev pritirani kmetič ni vedel imenovati svojih kandidatov. Jeden je dejal: Schmidler, drugi spet Schmider, Kandlin, Kandel itd. Za slovenska usta pač neso ta imena. Od 243 upisanih volilcev sta le dva izostala, naša kandidata sta dobila: g. dr. Radaj 143, baron Goedel 142, nasprotnika dr. Schmiderer 93 in Candolini 95 glasov. Ko je predsednik naznanil izid glasovanja, zagrmeli so živioklici po dvorani, katerim so odmevali živio iz vrta, kjer je bilo mnogo slovenskega občinstva iz mesta in iz vseh volilnih okrajev zbranega.

Potem smo se zopet z godbo na čelu vrnili v gostilno „Stadt Wien“, kjer je bil skupni obed za volilce. K temu prišlo je še nad 100 narodnjakov iz Mariborskega in Slovensko-bistriškega okraja, ki so pri prvotnih volitvah povsod pomagali, tako da nas je bilo nad 250 pri obedu. Prvo napitnico govoril je g. baron Goedel cesarju in črnožolti zastavi, drugo g. dr. Radaj volilcem. Potem so se vrstile napitnice, dokler se neso mnogi volilci morali ob 1/3 z vlakom vrniti domov.

Pred 20 leti je dr. Reebauer dejal, da v petdesetih letih ne bode na Štajerskem več nobenega Slovenca. Mož naj jih gre danes šteti in prepričal se bo, ne le da še eksistirajo, ampak da se krepčajo od dne do dne. Leta 1868, ko smo propali z g. Dominkušem, bilo je 70 slovenskih volilcev, leta 1870, ko smo zopet propali, bilo jih je že 86. Leta 1877 pa smo že zmagali s 6 glasovi večine in imeli 106 volilcev, leta 1878 je večina bila 26 in danes 45, narodnih volilcev pa 143. To je napeh, katerega se morajo veseliti vsi Slovenci, kajti Mariborski okraj je skrajna meja proti naprej se pomikajočemu germanstvu.

Končno ne smemo zamolčati velikanskih zaslug za srečni izid te volitve tistega moža, ki je bil tudi pri prejšnjih tamošnjih volitvah duša in središče vsega volilnega gibanja, gosp. dr. Radaja. Slovenski narod na Štajerskem mu bode hvaležen, da je ravno on v najbolj kritičnih časih neumakljivo stal na braniku tam,

kjer je bil najhuji naval na slovenstvo, ob nemšk. meji na Štajerskem. Slava mu!

Kako so volilni možje iz sv. Lenartskega in Slov. Bistriskega okraja volili!

Trdna borba, volilna bitka se je vršila 19. t. m. v Mariboru na čast Slovencev in v popolno pogubo tajčliberalcem in nemškutarjem. Med tem ko so volilci iz mariborskega in slov. bistriškega okraja središče in levo krilo trdno držali, prasnoli so sv. lenartski junaki nad sovražnika tako gosto in junaško, da so ga celo pomandrali in potlačili. Prišlo je vseh 52 volilcev. Od teh je 43 volilo narodno, slovensko. Čast in slava jim.

Imena teh vrlih slovenskih domoljubov so: č. g. župnika J. Strah in M. Milošic, potem: Jakob Pravdič, Anton Vogrin, Jakob Šegula, Jak. Klinar, Fr. Pekonja, Jan. Zorko, Val. Rojs, Mih. Vogrin, Jarnej Kogl, Mart. Omulec, vsi iz sv. Trojičke in Antonske fare, Mih. Merčnik, Jak. Kocpek, Juri Jagrič iz Benediške, Leop. Bezjak, Mat. Sužnik, Jak. Vraz, J. Ribič, Ant. Kramberger, Jan. Polič in Karl Pečovnik iz sv. Roprčke, M. Črnko, Feliks Ferk, Ig. Ahman, Fr. Sekol, A. Pehan in Leop. Tomažič iz sv. Barbarske, K. Stiper, Alojz Čuček, Andrej Gole, J. Kraner, J. Drozg, Fr. Lorber, Fr. Kurnik iz sv. Lenartske fare, dalje A. Muršec iz Biša, J. Krautič iz Malne, Fr. Bela iz Šic, Jožef Črnčec iz Šitanec, Leop. Križan iz g. Ročice, Fr. Šlutar iz Ihove, Jan. Črnčec iz Lediuka. Janez Kraner pa od sv. Ane in Fr. Schönwetter od sred. Gastaraje volila sta polovičarsko: Radaj-Schmidererja.

Za tujci in nemškutarji pritisnili pa so: dr. Witterman in Mravljak od sv. Lenarta, senarski A. Družović, oseški Kraner, zdravnik Rezinski in Ferd. Golob pri sv. Trojici z Ant. Golobom v gorjem Porčiči. Te je bilo v Mariboru sram biti slovenske krvi. Šli so Nemcem v pomoč podobni tistim sirotekom, ki sosedom proso branijo svoje pa vrabcem zobati pušajo. V črne kujige si jih Slovenci zapisemo in jih nikoli več ne izvolimo. Takim ljudem narodnih svetinj izročevati, to ne sme več biti! — Slov. bistriški okraj šteje 55 volilcev in nemštvo je prav po madjarsko in turško razsajalo. Bistriški Turki so gotovo v surovosti in nezramnosti prekosili vse rogovileže na celim Štajerskem. Cela tropa marširala je od volišča do volišča. Povsod ljudi vkup gonila, napajala in glase kupovala. Res so nam tako izpipali celi sv. Martin na Pohorji, Dežno in Črešnovce, Novoves, Ritoznoj, Gabernik in Bukovec. Obdržali so obedve Polskavi pa bilo je naposled vendar le zastoj. Zgubili so Poličane in Pokošje, Tinje, celo faro Laponsko, večino Makolske in Črešnovske, Cigonca in Loz-

nici, Stanosko, Lesečja ves, Vrhole, Hrastovec in Brezje pa je ostalo nam. Nalovili so 27, a v Maribor spravili samo 26 volilcev, ker je Ajd doma v Smrečnem ostal. Slovenci pa so imeli 28 vrlih korenjakov, med njimi državnega poslanca dr. Vošnjaka, župnika č. g. Lendovška in Lenarta. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Naglo napenjanje goveje živine.

II. Notrajno zdravilo se mora še na drug način dajati. Ako morebiti nimaš enega ali drugega pri rokah, tako vzami apnene vode, (od vgašenega apna za 4 do 6 žlic na liter studenčne vode stopi, in to čisto odlij) za $\frac{1}{2}$ litra, noter prideni za eno žlico kamnovega olja (oleum petri rubr.) Tako zmes daj vsakih 10 minut noter, dokler napenjanje ne preneha; ali vzami nevgašenega apna za dobro žlico, deni ga v pol litra frišno sladkega mleka in daj vsakih 10 minut noter; ali vzami: kamno olje 30 gramov (2 lota), deni v 16 žlic vinskega žganja, in to zmešaj na blizo $\frac{1}{2}$ litra studenčne vode, to dajej kakor zgoraj; ali vzemi: samo kamno olje za eno žlico na $\frac{1}{4}$ litra frišne vode, ali vzemi: za eno žlico trepetinovega olja na $\frac{1}{4}$ litra frišne vode in daj vselej v 10 minutah noter, dokler ne preneha napenjanje.

Vsi ti recepti so prav dobri in skušeni pomočki zoper napetje goveje živine, ktere sem skoz 25 let med kmeti z dobrim izidom rabil. Potrebno je si od teh več priskrbeti, in jih pri rokah imeti, da če sila pride, se koj lahko na pomoč hiti; najpripravnejši je vendar prvi recept, ker se v lekarni kupi pod imenom spirit. ammoni. caust. 150.00, kar se v dobro zatakneni steklenici pripravljeno shrani, in en pol litra žganja si tudi lahko lastnik h redu priskrbi.

Opomniti moram in posebno še priporočim pri livanji in noter dajanji previdno ravnanje, da živina lahko proti požira in ji ne zaleti v dihalnik.

Drugi način naglo iz vampa pri napetji živine hudi vogelni kislik odstraniti je, da v požiravnik vpeljemo cev, skoz katero se zamore naglo po naravnem potu ta kislik izpustiti. V ta namen je nalašč orodje (instrument) namreč gibčna $1\frac{1}{2}$ metra dolga cev, ktera se z oljem ali mastjo dobro namaže, in skoz gobec v požirak in vamp porine, da sapa skoz to cev na vzgor vun šumi; treba je zraven dveh pomagačev, da glavo živali kvišku držita in blizu 40 cm. velike lesene kolice, ktera ima sredi primerno luknjo da zamore cev skoz in se živini v gobec dene in drži, da se cev ne zgrize ali stisne; ako se cev na konci v želodec od hrane pri luknji zabaše, more se s zraven prirejeno „zondo“ po cevni luknji poravnati.

Ta operacija je zelo lahka, vendar za nevednega ima vselej nevarnosti, ker zamore poškodovanje požiravnika itd. pouzročiti.

(Konec prih.)

Opravila konjerejčeva meseca avgusta.

Proti koncu tega meseca začnejo navadno odstavljeni žrebeta. Ni pa gledati toliko na teden in dan, marveč na starost žrebeta, na njegovo rast pa na kobilo. Žrebeta bi naj 4—5 mesecev ostajala pri materah. Dalje jih puščati pri teh, to uže ne kaže, ker so čedalje bolj sitna in nadležna kobilam, za mleko uže menje marajo, ker druge krme dobivajo. Kobile so pa v tem času pogosto zopet breje. Imajo torej dva mladiča oskrbovati, kar je vsakako preveč. Naposled je pomisliti, da morajo takšne kobile časih prav težko voziti, orati. Tem bolj smo jim dolžni dobro polagati.

Dalje ko 5 mesecev sezati pusti se le bolehuim slabo razvitim žrebetom in če je kobila dobro rejena ter se jej primerno tudi streže.

Odstavljajo pa žrebeta na dvojni način, ali jih hipoma odstavi, kakor bi pritrgal, ali jih le polagama odstavlja. Naglo odstavi je lahko delo pa nevarno in torej menje priporočati. Žrebe se namreč hipoma loči od matere. Oboje močno poželuje po drugem, da vedno ržeta, nemirno simotamo lečeta in več jesti nečeta. Nekaj dni treba oistro na nju paziti, sicer uideta, preskočita vse ograje, kakor bi slepa bila za vsako nevarnost.

Kobilam, ki so bile uže pri žrebeci pa niso bile ubrejene, je to hasnovito, da narejajo menje mleka, kar zopet zabrani ali zmanjša vnetje vimena in druge nevarne posledke. Zato je treba na vime takih kobil paziti in če je mleka polno, izmolzti, malo krme polagati, to pa le trave, brez detelje, in daje se vsaki den enkrat soli lizati, dokler ne premine nevarščina. Brejim kobilam naglo odstavljenje žrebet menje škoduje: nekaj zato, ker je narejanje mleka itak uže pojemat začelo in ker novi mladič v maternem telesu zmiraj več potrebuje.

Menje srečno vrši se naglo odstavljenje za žrebeta. Želje po materi, ponehanje jedljivosti stori, da močno shujšajo. Navadno morajo daleč proč, v tuje kraje, neznane razmere ter dolgo potovati. Dobijo pogosto bolezn, posebno smoliko, ki je časih nevarna in pogubna. Zato bilo bi počasno odstavljanje nasvetovati, kar pa dela veliko sitnob: najprej je treba žrebe od kobile popolnem prestaviti ali prezaleti, le 2—3krat na den sežat puščati, med tem pa polagati šrotanega ovs, kratko rezanega sladkega sena dati, soli za lizanje, zatem se sežat pripuščajo čedalje bolj redko in kratko, da se naposled popolnem ustavi. Tako starke polagama vedno menje mleka dojé in žrebe nanj